

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Égész évre 12 korona
Fél évre 6 korona
Negyed évre 3 korona
Egyes szám 20 fillér

POLITIKAI LAP.

Felelős szerkesztő: Szerkesztő:
OBLAT KÁROLY. * Dr. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó-

hivatal: Zarándok-u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐
Kéziratokat nem adunk vissza.

Nem a csatatéren,

de otthon a szenvedő nép részéről kell megkapni a figyelemztetést a háború öröngöine, hogy elég volt belőle, elég a halottak millióiból, a szörnyű lelki tépelődésekből, a gyászból, bánatból és keserüségből. Már nincs virágunk az elmenők számára, nincs már könny a szemünkben a visszatérők számára. Fásultan nézünk a derültlen ögre. Mi lesz? Meddig tart még a Golgotha utja, meddig sujt még az élet e legborzalmasabb megpróbáltatása?

Megdöbbenő elszántsággal rohannak nap-nap után újabb és újabb ezrek a halálba. Miért pusztulnak, miért türelmesek? Nekünk védelmi kényszer adta kezünkbe a kardot. Védekeznünk kell a végsőkig, hiszen meg akartak semmisíteni bennünket. De odaát, ahol a zsákmány vágya, boldogulni akaró népek letiprása volt az ok, amiért ezt a rémes tragédiát a világra hozták? Odát miért harcolnak még? Mi lelkesíti azokat, a kik a nyugati harcok poklában ezerszámra rohannak halálba?

Az egész világ csalódott ebben a háboruban. Könnyű diadalok reményével indult a küzdelemben minden sereg. Az erőpróba azonban olyan szenvedéseket mért ránk, a mit egy emberöltő örömei sem tehetnek már jóvá. Az álmok széjjelfoszlottak és millió sír jelzi a helyet, a hol az emberiség rettentő tragikusan tévedett. Az álmok elmultak és a valóság legelőbb elsöpörte a forradalom lázában elgyőzött Oroszországot, térdre kényszerítette Romániát és most bünteti súlyos vezekléssel Angliát és Franciaországot. A Végzet munkája folyik most a csatatereken és előbb vagy utóbb meg kell hajolnia előtte mindenkinek. És nem kár minden percért, a mi elrabol tőlünk annyi emberéletet?

A hadiárvák- és özvegyeknek juttatott minden fillér egy-egy köncsepp letörlését jelentli.

A nyári iskoláztatás új módja.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottságának április havi ülésén dr. Danninger Ádám városi tisztü főorvos egy figyelemre méltó javaslatot tett, melyet a közigazgatási bizottság határozata szerint nem csak a közoktatási miniszterhez fog-nak felterjeszteni, hanem pártolás végett az összes törvényhatóságokkal is közölni fognak.

Ez érdekes javaslat szövege a követ-kező:

Elvitázhatlan tény: „Az embernek legdrágább kincse az egészség!”

Ha azt óhajjuk, hogy a jövő generáció szellemileg és testileg ép, egészséges és tetterős legyen, úgy azt már a jelenben azzá kell nevelnünk.

A tanügyi férfiak el is követnek mindent hogy a gondjaikra bizott ifjúságot szellemileg neveljék, de sajnos, sokszor nincsenek kellő figyelemmel a fiatalságnál annyira fontos testnevelésre, testedzésre, sőt akárhányszor azt teljesen elhanyagolják, holott már a régi rómaiaknak is helyes fölfogásuk volt az ifjúság neveléséről, a midőn az örökké igaz közmondásukat hangoztatták: „Mens*sana in corpore sano.“ Ép testben ép lélek lakik. Igen, ha azt akarjuk, hogy a jövő nemzedékben ép, erős lélek, erős szellem lakozzék, úgy már a jelenben kell annak erős alapot, ép, egészséges testet nevelni.

Ha ugyanis egy épület még olyan szép és tetszetős, értékét veszti, ha gyöngye, rozoga alapon épült. Olyan az ember is, legyen bármennyire szellemes, értelmes, sőt genialis, értékét lényegesen redukálja az, ha ezen szellem, ezen lángész egy beteges, egy vézna, testben lakozik.

Lehet-e ilyen körülmények között a mai ifjúság czélyszerű nevelésénél fontosabb feladatunk mint az, hogy a szellemi nevelés mellett a testi nevelésre, a testedzésre is nagy súlyt fektessünk? Hiszen a gyermek testedzésével, egészségének és testi erejének gyarapításával együtt jár a nagyobb szellemi teljesítőképesség is.

Az egészség apolásának és a test erősbödésének pedig egyik főkölléke a szabad levegő, a szabad levegőben való testmozgás. Hozzuk ki ezért legalább tavaszi és

nyári szép napokon a gyermekeket abból a fertőzött, fülledt és bűzhödtt levegőjű iskolahelyiségből a világ legnagyobb és legtisztább levegőjű tantermébe, a szabad természetbe, Isten szabad ege alá, a hol fejlődésüknek meg van minden természetes kelléke.

Hogy ez keresztülvihető legyen, kívánatos volna az iskolaudvarokat vagy iskolához tartozó kerteket arra alkalmas padokkal és az eső ellen némileg védett felszerszerű építménnyel ellátni és a lehetőséghez képest befásítani, szabad idejüket pedig a gyermekek Nagyméltóságod erre vonatkozó rendelete értelmében nagy testmozgás, játékok és fokozatos testedzés czéljából játéktereken töltsék.

A művészet, a költsézet már régen ismeri a szabad természetet az ő regényes, éltető mivoltában — és most az iskola fordul feléje, mert a higiénie, ez új tudomány fölfedezte azt az iskola számára is.

Hogy mennyire nagy horderejű a természetnek az említett nagy tanterme, az abból is látszik, hogy nemcsak az egészséges gyermekekre van fejlesztő, erősítő hatással és őket a fertőző bajok, főleg a tuberkulózis ellen ellenállókká teszi, hanem a vézna, vérszegény, scrophulotikus, tuberkulózisra hajlamos és ideges gyermekeknek is a legjobb orvosságot nyújtja.

De mondjuk ki nyíltan: „Pedagogia higiénia nélkül nem állhat meg, nem prosperálhat.“ A kettő ugyanis annyira szorosan összefügg, annyira összeforrt egymással, miként a sziami ikrek: a mi az egyiknek árt, azt a másik is megérzi, ha az egyik el lesz hanyagolva, úgy ennek a másik is kárát vallja, — ha az egyik elpusztul, úgy a másik is eltűnik a föld színéről.

Sajnos, évszázadok, mondhatnók évezredek óta a higiénia a tanügy terén el volt hanyagolva és ime a pedagógia is megsínylette, mert a tanulóknak sok ezrére a pedagógia nem volt képes az életnek nevelni, hanem főleg újabb időkben a tuberkulotikus szanatóriumokat és az elme-gyógyintézetek czelláit töltötte meg velök.

Nem-e csodával határos, hogy mi csak most ébredünk ez égbekiáltó hibánkra, a midőn már az ókorbeli népeknek legszebb ideáljuk volt a férfias bátorság, a férfi tetterő, amiket az ifjaknál testedző tornajátékokkal értek el? Fényes példa erre a

spártai ifjak által gyakorolt olimpiai versenyzések: a versenyfutás, a birkózás, az ököl és dárda harc, a kocsi versenye, ezt bizonyítja továbbá a rómaiak története, mely szerint a gladiátorok testedző játékokban gyakorolván magukat, oly félelmetes gladiátor hadsereget toboroztak össze, hogy a világhatalom levő római legiókat is többször megverték.

Kövessük tehát mi is a régi Róma és Hellás praktikus népet és látni fogjuk, hogy a jövő nemzedék és a mi drága magyar hazánk számára mi is testi és egyben szellemi óriásokat és myt'ologiai Herkuleseket fogunk nevelni.

Azon kérelemmel járunk ezért Nagyméltóságod elé, hogy az összes népoktatási tanintézetekhez oly értelmű közzététel méltóztatnék intézni, mely szerint egyrészt a jövőben az ifjúságnak helyes testnevelése érdekében az említett intézetekben szép időben, meleg napokon a tanítást lehetőleg szabadban, az arra berendezett iskolaudvarokban vagy iskolakertekben történjék, másrészt pedig hogy a tanulók szabad idejüket testedző játékokkal tölthessék el, méltóztatnék az összes illetékes hatóságokat felhívni, miszerint ilyen célból a tanuló ifjúság részére megfelelő játéktereket jelöljenek ki.

Zombor szabad királyi város közigazgatási bizottságának 1918. évi április hó 6-án tartott üléséből.

Néprajzi adatok Szerbiából.

Írta: LATINOVITS SZANISZLÓ.

(Folyt.)

Egyetlenegy szimptomáját láttam a vallási érzésnek, de ez már elfajulás — a babona, a melyet élelmes emberek a boszú eszközüül használnak fel. Ha valakit ki akarnak üldözni a családból, a vagyonából vagy az életből, megjelennek a kísértetek, prikuliscok, vampyrok, ijesztek, kinnozkák, rágalmazzák, neki tulajdonítják az elemi csapásokat, rossz termést, míg az útból vagy az életről sorából el nem teszik. S mert a szerbiai a gyűlöletben nagyon következetes, hát az áldozat többnyire be is adja a kulcsot.

Nagy az összetartás hiánya a társadalmi életben is. Mindent az anyagi érdek vezet. Pár garasnyi anyagi előnyért a szerb utjában mindent letapos. Ha kell, pletykázik, rágalmaz, inzultál; ha szükségesnek látja, titkos feljelentéssel kísérletezik. Verekedik s ha nincs más expedienso — akkor öl.

Boszuálló a végletekig. S hogy ezt kitöltse, semmi eszköztől vissza nem riad. Szeretné látni, hogy mi az, a mire ő meg ne esküdnék.

Van benne jó adag az alatomosságból. Ravasz, raffinált és végtelen találmányos abban, hogy a hatóságot félrevezesse. Minden szavát a legnagyobb kétkedéssel kell fogadni, mert a mikor a legjobban esküdjök, akkor hazudik a legmerészebben. Még talán a legjobban lehet neki hinni, mikor török szokás szerint fejét igenlően ingatva a „jok“ tagadó szöcskát ejti ki. Akkor 20 percenzt erejéig el lehet hinni, hogy nemleges felelete talán igaz lesz.

További kifejelett erőnye a piszok mérhetetlen szeretete. A legnagyobb része akkor látott utójára vizet, a mikor a bába fürdette. ha ugyan egyáltalában fürdette.

Magasözte szörűháját talán soha le nem veti, abban neveli ezerszámra állatkáit és azt hiszem velök megy a sírba is.

Ez az irtózás a tisztaságtól egyaránt erőnye gazdagnak, szégyénynek s a ki esetleg kiténik közülök némi tisztaságszeretével, ezt már töltünk tanulta.

Azután jön egyik főerőnyük, a renyhesség. Dolgozni nem szeret s ha kényszerítik rá, annak mindig a könnyebb végét fogja meg. Nagy kinnal művel anyai földet, a mennyi házi szükségletére elég; minek dolgozni, hisz a birkája, marhája, disznaja mindennel ellátja. Ő maga szivebben hasal a napon s legfeljebb az asszonyt meg a gyermeket dolgoztatja.

Elképzelhetetlen nehézségekbe, szigorú intézkedésekbe került a mi hatóságainknak belkényszeríteni őket a többtermelésbe, de még így is argusszemekell kell vigyázni, hogy a terményt el ne dugdossák s inkább tönkre ne tegyék, mint beszállítsák. Mert inkább maga is élvezik, semhogy az idegennek akár pénzért is juttasson belőle.

Ha azután akad valami eladnivalója, akkor zsarolja a vevőt a végletekig. Egy éves sertésért, a melynek hatósági ára 180—200 korona, egész nyugodtan elkér 2000 koronát is és makacs, alkudni nem enged magával. Egy a tisztai lakásba beállítandó második ágy használatáért pírulás nélkül elkér havi 50 koronát is. És mert ingyen semmi el nem lesz véve tőle, — pénze van is fölös mennyiségben. De azért semmi eszköztől el nem riad, hogy azt szaporítsa.

Legegyenesbbnek tartja az erőszakos utat; nem riad vissza egy kis inquisitorius processustól, a vonakodót egy kissé tűzhelyre tilteti, egy kissé megcsiklandozza valami hegyes szerszámmal. — A gyereket leszakítja az anya kebléről, de ezekkel a szelid argumentumokkal rendesen czélt is ér és megtömi a tüszőjét bankóval és így mutatja ki honfitársai iránti fajszeretétét.

Körülbélül a következőképp lehet jellemezni:

Valaki elveszít egy pénztárczát. Az atyafi megtalálja, megnézi, hogy érdemes-e a munkára. Ha igen, akkor szépen visszarakja a helyére. Maga leül egy közeli bokorba s ha a vesztés visszajön, megtalálja tulajdonát és boldogan elrakja. Kiugrik a bokor mögül, az illetőt leüti s úgy viszi el tőle a zsákmányt.

Ezekkel a nemes tulajdonságokkal felruházott népet tessék kulturába vezetni.

Igaz, hogy az utóbbi időkben az iskolákra rengeteget áldoz, iskolái mintaszerűek s ma már alig akad, különösen az ifjabbak közül irástudatlan, de viszont az iskolákat ellepik a női tanulók. Például az úzicei reálgymsnasium tanulóinak 70% a leány.

Elképzelhető most már, hogy ha a középiskolák ezt a nagy tömeget a félig kész embereknek magukból kiontják s azok alkalmaztatáshoz nem jutnak, hogy megszorodik az elégedetlen, vágyteljesülhetetlen proletárok száma, a kik nem lévén az életnek nevelve, a társadalom hasznos tagjaivá aligha válnak és lesz belőlük za-

vargó elem, további terr'ékeny talaja a Balkán soha nem szunnyadó forrongó csiráinak. Jobb anyag nem is kínálkozhaték az itteni erkölcsök fenntartásához, mint az ilyen osztály nevelésének erőszakolása.

Vázlatok csak ezek, amiket megírtam, csak egyes kikapott epizódok az itteni életből, de elegendők ahhoz, hogy az otthoniak egy kis fogalmat nyerjenek arról, milyea nép található még a XX. században is Európá területén s mennyi idő kellene ahhoz, hogy a kulturvilág gyomra befogadhassa őket s hogy oda juthassanak, a hol már szóba lehet állani velök.

(Vége.)

HÍREK

* **Kitüntetések.** Az ellenséggel szembeni vitéz magatartásukért a Signum Laudist a kardokkal kapták: Gombos Imre 23. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy és Zehle Nándor 23. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy.

* **Egyházmegyei hírek.** Az érseki hatóság a megüölt öbcese-belvárosi plébánia ideiglenes adminisztrátorává Udvardy István öbcessi káplánt nevezte ki. — Schur Adam szilbereki káplán katonalelkészi szolgálata behivatván, helyébe káplánnak Molnar V. Ferdinánd militicsi káplán küldetett.

* **Halálozás.** Kohut Henrik nyug. műszaki tanácsos hosszas és súlyos betegség után 1. hó 16-án Zomborban elhunyt. F. hó 18-án, délelőtt 10 órakor helyezték örök nyugalomra a Rókus-temetőben levő családi sírboltban.

* **Koszorú megváltás.** Boldogult Dr. Gombos Ignác zombori ügyvédnek mindnyájunk által csodált szerénysége, halála után is nemes cselekedetben nyilvánul. A zombori hadigondozó népiroda Dr. Gábor Izidor ügyvéd ur a boldogult főúrnó utján 470 koronát kapott koszorú megváltás címén a következők rendeltetéssel: 300 kor. a hadiárvták és özevegők részére, 150 kor. van katonák részére 20 korona pedig Dániel J. zombori vak katona részére lesz felhasználandó. Ezen összeghez hozzájárultak: Gombos, Gábor, Berger és Keszler családok 200 kor. Mandel Dezső és neje 50 kor. Schubert Arnold 50 kor. Bárány Zsiga és neje 50 kor. Dr. Strasser Lajos és neje 40 kor. Engel Mór 20 kor. Feldmann Armin 10 kor. Dr. Bruck Mór és neje 50 korona. Összesen 470 korona.

* **A zombori városi könyvtár-egyesület** folyó évi április hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor tartja közgyűlést. Tárgyorozat: Igazgatói jelentés. Mult évi számadás előterjesztése. Folyó évi költségvetés előterjesztése. Tisztújítás. Indítványok Jegyzőkönyv hitelesítése.

* **Bácskai gazdák miniszterpanaszának közfélelmezési miniszteriumban.** Blaskovics Ferenc apátkanonok a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének elnökhelyettese és Guth Ottó bácskai kerületi titkár vezetése alatt: Beiwinkler Ferenc, Schlagetter Ferenc ufjutaki, May Lőrinc úzicsói, Eichinger János szentfülöpi, Jauch János kerényi, Burger János küllödi és Huf Jakob, Ripszám József dunabökényi kisgazdák által küldöttség jelent meg a közfélelmezési miniszteriumban. A küldöttséget a hivatalosan távollevő Windisgrätz herceg, közfélelmezési miniszter képviselőjében, Nagy Ferenc államtitkár fogadta. Blaskovics Ferenc a bácskai gazdák sérelmeit konkrét esetekkel és adatokkal előadta és igazolta. Nagy Ferenc államtitkár az előadott panaszoknak

a helyszínén való megvizsgálását megígérte. Sajnos, — mondá — a késői rekvirálás folytán sok gabona eltűnt; ez azonban nem zárja ki azt, hogy a gazdáknak a legszükségesebb kell, hogy megmaradjon. Az idén a rekvirálás a cséplés után van kilátásba helyezve és miután a hadsereg és ellátatlanok részére a természetnek csak egyharmadára van szükség, a többi felett a gazdák szabadon rendelkezhetnek.

Halálozás. F. hó 18-án meghalt Zomborban özv. Kaufmann Simonné 80. évében, a kit nagyszámú rokonság gyászol.

A zombori hadigondozó népiroda mely hálával emlékezik meg azon nemeslelkű adományozókról, akik a hadigondozás hazafias és nemes céljait felismerik és a hadirokkantak özvegyek és árvák nyomorát enyhítik. Obec-e községe 200 koronát, a Szociális Missió Társulat zombori szervezete elnöke dr. Eperjessy Béláné utján 300 kor., Bondy Arnoldné 20 kor., Vujevich Márk 10 kor., Hellermann Pülöp 4 kor. (vesztett fogadás összege), 2 husvétli hangverseny rendező bizottság elnökei dr. Eperjessy Béláné és dr. Margalits Edéné utján 1000 koronát adtak át a hadigondozás céljaira. Fényes jele az annak, hogy a nemes és művelt lelkek megértik azt, hogy a hadigondozásnál fontosabb társadalmi feladat most nincsen s hogy míg egy hadirokkantunk, hadiárvánk és özvegyünk nélkülöz, addig az ezekről való gondoskodás érdekében kell a művelt társadalmat áthatnia.

Ipari foglalkozású rokkantak anyagbeszerzését a zombori hadigondozó népiroda az Ipartestületek országos szövetsége központi anyagbeszerző irodájának segítségével megkönnyíti és közvetíti, kezükre jár az ipari nyersanyagok és műhelyi kellékek megszerzéséhez. Erdekldők forduljanak helyzetük részletes leírása mellett a zombori hadigondozó népirodához (Zombor, Deák Ferenc-körút 24. sz.).

Országos összeírás. A kormány rendelete szerint az április 15-iki állapot szerint április 16 és 20-ika között összeírják a lakosságot. Ugyanezkor össze kell írni a szarvasmarha, sertés és juhállományt, valamint a gőzcsepplőgépeket és motorokat, nemkülönben a vetésterületet is gazdaságunkint.

Az országos hadigondozó hivatal indokolt esetekben a hadirokkantakat megfelelő állás vagy alkalmazás elnyerhetése végett akként is segíeyzi, hogy helyettük a munkaadónál az óvadékot leteszti. Erdekldők forduljanak helyzetük és körülményeik részletes közlésével a zombori hadigondozó népirodához (Zombor, Deák Ferenc körút 24. sz.).

Főjegyző választás volt Magyarokánisán. Laczkovits Károly főjegyzőt tudvaleg a katonai fölmentések körül elkövetett manipulációjáért állásától fel-függesztették s elmozdították. Ezt az állást töltötte be szerdán Magyarokánisza város képviselőtestülete, a melyre egyhangulag Huszág István adóügyi tanácsost választotta meg.

Hadikölosönre toborzók kitüntetés. A honvédelmi miniszter 3564/eln. 2. sz. alatt elrendelte, hogy a műgöttes országgrészbén beosztott azokat a honvéd, néplőkelő és csendőr egyéneket, akik az V., VI. és VII. magyar hadikölosön

jegyzések alkalmával kezdeményező szervezés által vagy fogalmazási téren a hadikölosön toborzása körül kiváló érdemeket szereztek, legfelsőbb kitüntetésre javaslatba kell hozni. A javaslatokat április hó 20-ig e kerületi parancsnoksághoz kell felterjeszteni.

Az ukránok már nem hadifoglyok. A belügyminiszternek távirati intézkedése érkezett a megyéhez, amely szerint az ukrán hadifoglyok, mert Ukrajnával már békében élünk május hó elsejétől kezdődőleg hadifoglyoknak nem tekintetk. Munkára csak bérfizetés mellett alkalmazhatók. Annyi bérré tarthatnak igényt, amennyit az egyes vidékek munkásainak fizetnek. Ezen bér azonban napi egy koronánál kevesebb nem lehet. Az ukrán hadifoglyoknak eddig élvezett természetben járandóságait meghagyandók. Azok a fogolytartók, akik ezen intézkedéseket magukra nézve kötelezőknek el nem ismerik, a hadifoglyoknak felmondhatnak.

Mezőgazdasági kamarák szervezése. A gazdák régi kívánsága, hogy érdekeik védelmére mezőgazdasági kamarákat állítsanak fel, a megvalósulásához közeledik. A földmivélsügyi miniszter elrendelte, hogy a kamarákra vonatkozó törvényjavaslat tervezetét dolgozzák ki.

A cipőkérdés rendezése. A Népruházati Bizottság körlevélben véleményt kért az ország összes cipész ipartestületeitől a cipőkérdés egyöntetű rendezése tárgyában. Tájékoztatóul közölte a bizottság, hogy egy cipész hetenkint három pár cipőt készíthet. A bőrt a bizottság szállítja maximális áron.

Cukor a csokoládé és cukorkagyárosoknak. A hivatalos lap közli, hogy a pénzügyminiszter 26.000 métermázában állapította meg azt a cukormennyiséget, a melyet a cukorka és csokoládégyártak az idén cukorka és csokoládégyártás céljaira beszerkezhetnek. A mennyiség szétosztását az egyes vállalatok közt a kereskedelmi miniszter fogja a Czukorközpont utján elvégezni.

A Ferenc-osatornában április hó 10-től június hó 10-éig halászní tilos.

Ujabb rendelet az élelmszercespempzők ellen. A kormány kedden újabb rendeletet tett közzé, amelyben ugy intézkedik, hogy az, aki élelmi-cikkeket postán Magyarországra területén kívül eső helyre vagy Horvát-Szlavonországba fölád, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. Ha a följelentő postaalkalmazott, az elközbött készlet értékének fele a följelentőt és az Országos postás kórházalapot együttesen, a másik fele pedig, a költségek levonásával, a Hadirokkantak Segítőalapját illeti.

Szombaton nem dolgoznak a zsidók. A Küllügy-Hadügy jelenti: A katonai parancsnokságoknál és hatóságoknál alkalmazott izraelita vallású női munkaerőknek, valamint a női munkaerők módjára alkalmazott férfi munkaerőknek — amennyiben kéri — szombaton szolgáltatottságot fognak engedélyezni. Az illetőknek azonban vasárnap, továbbá más vallásúak ünnepein rendes szolgálatot kell teljesíteniük.

Dicső Lapok. A már közismertté vált nagyszerű és mindig érdekes tartalmú 30-as honvédek újságja negyedik száma is megjelent, a már szokásos értékes cikkekkkel, versekkel, feljegyzésekkel és eredeti, szenzációs szép határterítelvételekkel. A lapot: Kálnoki Izidor, Kázmér Ernő, Wallesz Jenő, Szöllösi Zsigmond, Bús Fekete László, Kün László és Zoltán Miksa írásai töltik meg, s a gyönyörű címlapon a legendás „30-as” hős Rác honvéd emlékéreliefje van, melyet Kallós Ede szobrász művészt tervezett. A már népszerű kottamellékleten, karikaturákon kívül kedves, derűs háborus tréfák teszik élvezetessé a tartalmat, diszes kiállítású újságot, melynek évi előfizetése 24 koronára is előfizethető: Budapest VII., Erzsébet-körút 29. sz. a „Dicső Lapok” kiadóhivatalában.

A nádtérmez zár alá vétel. A hivatalos lap keddi száma rendeletet közöl a nádtérmez zár alá vételéről. A rendelet értelmében a folyó gazdasági évben a termő nádat már elválasztása előtt zár alá veszik. Az ipari célokra szükséges nádmennyiség a zár alól feloldható. A rendelet megállapítja a közszükségleti célokra igénybevevett takarmánynádtért követelhető átvételi árakat is.

3 korona egy kis csirke. Békéidőben ilyenkor ezrével áruhatk az alig néhány hetes kis csirkéket és árultak, ha husz harminc fillérért adták el darabját. Az idén azonban olyan nagy a kelendőségük, hogy 3 koronát kérnek egyért. A gazdaságnyok szörnyöködnek és mégis vesznek kicsikéket, mert kellene. Hanem nevelnek ugyanis baromfit, akkor mire beáll a tél, nem lesz se tyúk, se tojás.

Az Intim Kabaréba (Budapest, Teréz-körút 46.) esténként özlönik a közönség. E háborus világban szászor inkább akar szórakozni mindenki mint béke idején. Jól megy az Intim Kabaré, e kedves kis színház, mert nagyszerű és nívós dolgokat játszanak ott ügyes és jó színészek.

A „Vasárnapi Újság” április 7-iki számában igen nagy érdeklődést keltenek a bukaresti béketárgyalásokról felvett képek, melyeket a Vasárnapi Újság kiküldött tudósítója készített. Több kép mutatja be a magyar hadifoglyok hazatérését Oroszországból, a nyugati határterít küzdelmeit. Odessza elfoglalását, a gyulafehérvári Baththyány-könyvtárt, a husvét hétfői gellérthegi bucsut. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Farkas Imre verse, Bán Ferenc novellája, Szöllösi Zsigmond tárczája, Bennet humoros angol regénye stb. Egyéb közlemények: az elhunyt Lng Lajos báró arcképe s a rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a Vasárnapi Újság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

600—800 K havonta

szerezhető sorsjegyek részletfizetésre való eladása által. — Ügyes, megbízható ügynökök (nők is) kerestetnek a célra legolcsóranug pénztülszötozhez. — Eredményes működés esetén fix fizetés. — Felvilágosítással szolgál Steiner József, Budapest, VII., Erzsébet-körút 2., 1. 16.

STERNBERG HARMONIKA
hangja nagyszerű!
BUDAPEST, VII., RAKOCZI-UT 60. szám, saját palota.

Kittinő hangu, háromváltós,
acézársarku K 50.—
Még finomabb, orgona
hangu K 80.—
2-soros, 21 billentyűs, finom K 120
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

NYILTTÉR. *)

Évszázadok óta ismert

MATTONI/ÉFÉLE
GISSHÜBLER
Tiszta és egészséges
SÁVANYÚVÍZsegítő gyógyító tényező
Kaisersbad, Marienbad,
Franzensbadi stb.
kuráknál: mindig
tényesen bevált.*) Ezen rovat alatt közzétételek nem vállal
felelőséget a Szerk.**Singer Varrógép**teljesen új, béke-áron szabad kézből
eladó. Cím a kiadóhivatalban.**A címünk a következő:****National Registrier Kassen G.
m. b. H. Wien, VII., Siebensterngasse
31.** azon esetben, ha Ön a Kontroll Kassá-
ját eladni szándékozza.**Ha előfizet
még most is****12**

fillérért

kapja naponta

a modern magyar zsurnalisztika mester-
művét, 60 magyar író mindennapos bra-
vurját, az eleven, érdekes és szokatlanul
értékes, pompás napilapot, a**PESTI NAPLÓT**A PESTI NAPLÓ hírszolgálat a napról-
napra eredeti információkkal, beavatotti
és beható tudósításokkal szolgál, melyek
a világsajtóban is feltűnést keltenek.A PESTI NAPLÓ politikai, közgazda-
sági, fővárosi és színházi stb. hírei, a
pompás hírovtallal és riportanyaggal
együtt a magyar újságírás legkiválóbb
teljesítményei.A PESTI NAPLÓ szépirodalmi része
évente 8 nagy regényt, 400 elbeszélést s
több mint 1000 humoros közleményt, tehát
70-80 kötetnyi magas értékű, esemény-
szerű olvasmányt nyújt.A PESTI NAPLÓ 60 lapú szerkesztésé-
gében a magyar írók és hírlapírók leg-
jelesebbjei s a magyar olvasóközönség
legkeresettebb, legkedveltebb írói dol-
goznak.Ha belép az előfizetők sorába, még a régi
előfizetési áron szerzheti meg a legna-
gyobb s legérdekesebb magyar napilapot.

A régi előfizetési árak ezek:

Egy hónapra 3 kor. 50 fillér
Egy évnegyedre 9 kor. 50 fillér
Egy félévre 19 kor. — fillérAz előfizetési utalványokat
e címre küldje:**PESTI NAPLÓ**

kiadóhivatala

Budapest, VII., Rákóczi-út 18. sz.

Hanglemezeket,lejátszókat, vagy 16-
röttket cserél, vagy
:: készpénzért is vesz ::**WÄGNER**

„Hangszerkirály“

országszerte elismert el-
sőrendű magyar hangszer-
és beszélő-gépek áruháza**BUDAPEST,**
VIII., JÓZSEF-KÖRÜT 15/v.
Fióktul: IX., RÁDAY-U. 18.**A NAP**Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Szerkesztőtárs: Dr. HAJDU MIKLÓS.**A NAP** a magyar újságírás szen-
zációja, a magyar közön-
ség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és
a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és
kérleltetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

TESSEK ELŐFIZETNI!Egy évre 18 K Negyedévre 4.50 K
Félévre 9 K Egy óra 1.60 K**A NAP** vidéki kihordó szervezete
A NAP-ot megérkezése után
azonnal kézbesíti előfizetőinek.

Egy szám ára 12 fillér.

Fényes eredményt hozA NAP minden apróhirdetése, mert naponta
155.000, havonta 4,130,000 példányban je-
lenik meg és mindenki olvassa!A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szögig 70
fillér, 20 szögig 1 korona 40 fillér, 40 szögig 2 ko-
rona 80 fillér. Kapható a dohányfőzsdékben!**szállítok****étkezési ecetet**legjobb minőségben,
amely az én általam gyártott
ECETSÁV »Acetin« 15 — 20-
szoros viz hozzáadással lesz
készítve, és legfinomabb**citromlé pótlót**

legkevesebb 25 kg. átvételnél.

Keresek ügynököket.

Fabrik Chemischer Produkte
Ingenieur-Chemiker N. Weltwart
Wien IX., Sensengasse 8.**Malomipari és Aruforgalmi R.-T.**

Budapest, V., Gizella-tér. 3.

Sürgőnycím: Malombank.

Telefonszám: 134—94.

**Konyhakerti
magvakat**míg a készlet tart
napl áron
szállítunk.A nagy hiányra való tekintettel a
rendelések csak a beérkezés sorrend-
jében vehetők figyelembe. . .Csiraképeségért,
tisztaságért
-- szavatolunk. --**AZ EST**— a legjobb magyar napilap. —
**HIREI FRISSEK
ÉS IGAZAK!**Közgazdasági rovata a gazdasági élet
minden mozzanatáról számol ad,
sportrovata a sport minden ágának
eseményeiről hűen beszámol. —**A BEL- ÉS KÜLFÖLD
NAPIESEMÉNYEIT**
a legmegbízhatóbb tudósítók távirati
és telefonjelentései alapján legham-
rabb közli.**AZ EST**megjelenik a fővárosban déli 1-kor
és a délutáni első gyorsvonattal
érkezik városunkba. —**ÁRA 12 FILLÉR.****Figyelmeztetés!**Azon zongorahangozóért ki magát test-
vér és üzlettársamnak adja ki, avval
semmitféle üzleti összekötésbe nem
álok és érte semmi néven nevezendő
felelőséget nem vállalok.**Dehmal Károly zongoragyáros**
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-út 19. sz.**60 HP.
STABIL gőzgép**Marsehall gyártmányu, egy 48 □ tűz-
felületű 8 légkörös Schrantz és Rödiger**gőzkazánnal**

azonnali szállításra eladó. Bővebbet

Friedrich Testvérek
gépgyára Temesvár.**Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.**

Buziás-fürdő

Magyarország legrészevadásabb szén-savas, sós, vasas, radionktív forrásai. Moorfürdők. Hideggyógyógyódmód.

Elsőrangú szivgyógyfürdő
Természetes szénsavas, sós, radionktív fürdő.

Női bajoknál.
Hólyag-, vesebajok, köszvény, czuz, idegbántalmaknál.

Szívhajoknál.
Billentyűhök, szívizom gyenge-ége, érelmeszesedés, ideges szívhajok.

Háboru okozta utóbajoknál.
Lőtt vagy szurt sebek után fellépett bűdéseknél, izületi bajoknál, gyengeségi állapotoknál.

Ívkúra, Zanderintézet, Röntgen és körvegyészet laboratorium.

Fürdőidény: május-október.
Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:
Mahler Gyula dr.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
Biasini J. dr., Porutiu R. dr., Schopf J. dr., Sугár R. dr., Glass R. dr. urak.

Részletes prospektussal szolgál:
Muschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatója

A gróf Khuen Héderváry mustári uradalma-hoz
első kocsis
azonnali belépésre kerestetik.

Tavaszi-félcipők

merov, a cipő formájához illesztett keményfa-áppal és erős chéhabor felsőrészel

No.	25-27	28-30	31-33	34-36
Cm. hossza	17-18	19-20	21-22	23-24
Ára páronként K	6.95	7.65	8.30	9.70
No.	37-39	40-42	43-46	
Cm. hossza	25-26	27-28	29-30	
Árapáronként K	10.70	11.40	13.50	

Bőriparosítják jó minőségű 75-100 cm. egyformán szortírozva 100 darabonként K 40. Ostorok nehezék 100 darabonként K 50, könnyűk 100 darabonként K 45. Viszony eadókak engedély. Szétküldés utánvétel. Nem megfelelő visszavétetik, vagy pénz visszaadatik. Wiener Holzschuh-Industrie E. Ottomány Wien V. Ziegelofengasse No. 29/L.

640 C.
LIPIK világfürdő
biztosan gyógyít:
(SZLAVONIA)

csúzt, köszvényt

anyagcserebántalmak, gyermekbetegségeket, belső bajokat

**FÜRDŐ-
ISZAP-
IVÓ-
VIZ-
NAP- és
VILLANYKÚRAVAL**

Fürdőkkel egyesített gyógykezelés. Vendéglő, kávéház, cukrászda saját üzemben. Kihűtő ellátás! Fürdők, lakások egy épületben. — Színházi zenekar. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.
Radionktív, alkalikus, sós, jódas, hoforrások. Vizgyógyintézet.

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. Rövid és könnyű. Nélkülözhetetlen rendes- és magántanulóknak, önkéntes vizsgára készülőknél, **általános műveltség**re törekvőknek. Két kötet ára 25 K és 1 K posta költség. Megrendelhető a

Zsoldos tanintézet-nél
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32-40.

FŐVÁROSI JOGI SZEMINÁRIUM

BUDAPEST,
V., Katona József u. 41. szóm, I. em. 5.
(Palatinus ház a Margit hídnál).

Előkészít úgy a budapesti, mint a marosvásárhelyi bírói és ügyvédi illetőleg a budapesti gyakorlati bírói vizsgára, szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra.

Kijegyzett **rövidkeket, jegyzeteket** a hárterre is kiküld.

Csak a szakaszeli **baromfi-tenyésztés**
mint fő vagy mellékfoglalkozás lejobban bovat

Keltető gépeinkkel látlat ol minden háztartást
hussal és tojással.
Fegyaszására kész baromfi 7-8 hét alatt,
Csontörölő gépeket,
miutánféle baromfi és apró állat tenyésztési berendezést legolcsóbban vásárol a

NICKERL és TÁRSA r.-l.-nál.
Kizárólagos vállalat szakaszeli baromfi és apró állat tenyésztő telepek berendezésére.
Budapest 136. sz.

V. Vilmos császár-út 52. sz.
Kérje azonnal a 136. számú árjegyzéket.

VISZKETEG

rüh és sömör bőrbaj, fekély, daganat, sebek

biztos és gyors hatású szer a

BORÓKA-KENŐCS

nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, családi tégely 9 korona. Hozzávaló borókaszáppan 4 korona.

Készíti: **Gerő Sándor** gyógyszerész Nagykörs.
Zomborban kapható Tárcozay István, Vucos Samu gyógyszerterében.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás.

Tessék próbarendelést eszközölni!

Van szerencsém a n. ó. közönség b. tudomására hozni, hogy ezentul a

„Hungária“ fürdőben

esztörtök egész nap, péntek délután és szombat délután hölgyek részére lesz gőzfürdő.

Péntek, szombat délelőtt és vasárnap 5 óráig lesz gőzfürdő uraknak.

Kádfürdőt urak és hölgyek egész napon át használhatják reggel 6-tól este 7-ig.

Blebert János, bérlo.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecsereki ny. főkapitány

Patkánin gyára értesíti a t. közönséget, hogy anyaghiány következtében

„Patkánin“

patkányirtó szerének gyártását egyelőre beszüntette. A gyártás felvételét annak idején hirlapilag közhírre fogja tenni.

Tisztelettel:

REITTER OSZKÁR ny. főkapitány Patkánin gyára.

Tulajdonos: **TORONTÁLI AGRÁRBANK**
B. T. Nagybecsereki.

Egerek, patkányok, poloskák, csótányok!

Kipróbált, gyökörös hatású irtószerek gyártása és szétküldése.

Naponta érkeznek köszönőlevelek.
Patkány- és egérirtó K 5-,-, csótányok és szabók ellen K 4.50,
Poloska-tinktúra K 2-,-, Moly-irtó K 2-,-,
Féregpor K 1.50 és 3-,-, For-szóró hozzá K 1.20,
Fojtató elleni tinktura K 1.20, Állattetű elleni kenőcs K 1.50, Ruharetű elleni por K 2-,-,
Kutya-bolla elleni tinktura K 1.20, Gyümölcs- és fészék-vetemények fertőztető tinktura K 3.
Szétküldés utánvétel!

Junker M. főregirto intézete Zágráb 5
PETRINSKA-ÚT 2.

VILÁGRA-SZŐLŐ-ÚJDONSÁG!

Lurion

CIPŐKRÉM-VIASZK

Öt percz alatt
egy adag Lurion cipőkrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipőcrémet főzhet

ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonviaszk-Művek-Részvénytársaság

BUDAPESTVI LÁNERALISZT U. 24.

HORDÓKAT VESZEK

ujat és használat, boros és pálinkásat.

Legelőcsőbb árajánlatokat kér:

Gärtner Simon

— hordónagykereskedő —

Budapest, Dohány utca 71.

— Telefon József 38—18. —

Ügynökök díjaztatnak!

RAFFIA NINCS!

kellé időben károk el megunkat

Szőlőkötöző papirspargával.

Bármily mennyiségben kapható, míg a

készlet tart. Raktár. Azonnal szállítható.

Ára 100 kg. 450.— Olcsóbb, mint bár-

milyen más papirsparga. Kapható:

Papíráru Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII., Rákóczi-út 6. sz.

Telef.: 43—45. Sürgöny: Papitextil, Budapest.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

fé wattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramp lámpákat.

Villanyszerelő

és elektro-mechanikai szak-
üzletemet megnyitottam.Sztankovits Miklós Zombor,
Gromen-u. 2. a vároházzal szemben.

HÖLGYEK!

Nem kell puder és festék,
itt van a

„DIDO”

színes puderkrém! Kapha-
tó rózsza és fehér színben!

Ára: 3 kor.

Estélyi krém,

különleges hatása 5 kor.

Kérje minden gyógyszer-
tárban és drogériában.Szét-
küldi: „Dido” kosmetikai
vállalat,

BUDAPEST VII., Almássy-tér 15.

INTIM KABARÉ

BUDAPEST, TERÉZ KÖRÜT 46.

Minden este 1/2 8 órákor.

Elsőrangú szindarabok,
nívós tréfák, pompás szótlók
kerülnek színre.

Jegyek előre válthatók elővételi díj nélkül.

Viszkeletsgéget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-
féle eredeti, törvénytelen védett

SKABOFORM BARNA ZSIR

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti
pecsétes Dr. Fiesch félet kérjék. Próbá-
tégely 230 K. nagy tégely 4 K. családi
tégely 11 K. Kapható a helybeli gyógy-
szertárakban vagy direkt a készítőnél ron-
delhető Dr. F. e. ch E. „Korona” gyógy-
szertára Győr Veteleia „SKABOFORM”
vedjegyre ügyeljünk.

„CLUB” Cigarettapapir

csak akkor valódi,

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.

Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.

Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

